

محمد رضا اردلان با «فریاد»، رضا فرمند با «لولی» و مهدی اصغری از غدی با «مار با» برای اولین بار با یک فیلم بلند در این جشنواره حضور داشتند. به طور کلی، جشنواره فیلم فجر به عنوان یک رویداد مهم در سینمای ایران، نقش قابل توجهی در معرفی و حمایت از استعداد های جوان و فیلمسازان اولی دارد. اهمیت این موضوع به چند دلیل است: شناسایی و کشف استعدادها، حمایت از فیلمسازان جوان، گسترش تنوع سینمایی و ارتقای سطح کیفی سینما.

پرسابقه ترین کارگردان ها

در میان ۲۰ کارگردان قدیمی تر این بخش از جشنواره اسامی کارگردان های با سابقه تری هم به چشم می خورد. فیلمسازانی همچون ابراهیم حاتمی کیا که با ۱۰ سیمرغ بلورین در دوره های مختلف این جشنواره پرافتخارترین فیلمساز این دوره از جشنواره محسوب می شود و امسال با بیست و یکمین فیلم سینمایی اش «موسی کلیم الله» حضور داشت. حاتمی کیا نخستین حضور در جشنواره را از همان دوره اول با فیلم ۱۶ میلی متری «کوردلان» در سال ۱۳۶۱ و جشنواره اول تجربه کرد و جزو معدود فیلمسازانی است که همه آثارش در فجر حاضر بوده است. رسول صدرعاملی نیز به عنوان فیلمساز در ادوار مختلف حضور داشته، امسال با چهاردهمین ساخته سینمایی اش «زیبا صدایم کن» در جشنواره حاضر شد. آخرین حضور صدرعاملی در جشنواره فیلم فجر به عنوان کارگردان به سال ۱۳۹۷ و جشنواره سی و هفتم بازمی گردد که در این سال با «سال دوم دانشکده من» حاضر بود. این سینماگر در جشنواره ۳۸ با «شنای پروانه» و جشنواره ۴۱ با «جنگل پرتقال» به عنوان تهیه کننده حضور داشت.

کفه فیلم های درام یا به اصطلاح اجتماعی آثار بخش سودای سیمرغ جشنواره چهل و سوم همچون پیشینیان خود با حضور ۲۱ فیلم سنگین تر از دیگر ژانرهای است که در جشنواره حضور دارند. پس از ژانر درام فیلم های با موضوع دفاع مقدس با شش فیلم حضور در رتبه دوم و گونه های کمدی و انیمیشن هر کدام با چهار اثر در رده سوم بسامد فیلم های حاضر در فجر چهل و سوم هستند

نگاهی به فیلم های حوزه جنگ و دفاع مقدس

با کاهش حضور فیلم های ارگانی، فیلم هایی با مضمون دفاع مقدس نیز کمتر از دوره های قبلی بوده است. این دوره ۵ فیلم دفاع مقدسی و براساس زندگی قهرمانان جنگ رونمایی شد؛ فیلم «اسفند» به نویسندگی و کارگردانی دانش اقباشاوی و تهیه کنندگی زنده یاد جلیل شعبانی، روایتگر مقطع مهمی از زندگی شهید علی هاشمی از فرماندهان مطرح دفاع مقدس در شناسایی و طرح ریزی عملیات خیبر در قرارگاه سوری نصرت است. فیلم سینمایی «صیاد» به کارگردانی جواد افشار و تهیه کنندگی محمد رضا شفیعی، با تصویر برشی از زندگی شهید سپهبد علی صیاد شیرازی در جشنواره فیلم فجر رونمایی شد. فیلم سینمایی «خدای جنگ» سومین فیلم حسین دارابی براساس زندگی شهید حسن طهرانی مقدم جلوی ساخته شده و روایتی حساس از یک اتفاق مهم معاصر را به تصویر می کشید. «پیشمرگ» به کارگردانی علی غفاری بخشی از زندگی شهید سعید قهاری سعید را روایت می کند که مهدی نصرتی ایفاگر نقش اوست. «اشک هور» به کارگردانی مهدی جعفری نیز با نگاهی به زندگی شهید علی هاشمی ساخته شده است.

۱۳ فیلم اولی

فیلمسازانی همچون امیر پوروزیری با فیلم سینمایی «۱۹۸۶»، مصطفی تنابنده با «آبستن»، محمد ابراهیم عزیزی با «بازی را بکش»، محمود کریمی با «بچه مردم» محمد پایدار با «تاکسیدرمی»، آرمان زرین کوب با «ترک عمیق»، ابراهیم امینی با «چشم بادومی»، حسام فرمند با «رها»، مهدی نوروزیان با «زمانی در ابدیت»، رضا جمالی با «سونسوز»،

عاج با «سرهنگ ثریا»، و دوره چهل و دوم انسیه شاه حسینی با «دست های ناپیدا» در جشنواره حاضر بودند. این دوره از جشنواره هم همچون سه سال گذشته تنها یک فیلمساز زن حضور داشت.

پهنوش صادقی با فیلم «مرد آرام» به تهیه کنندگی مهدی هاشمی تنها کارگردان زن حاضر در این دوره بود و نیکی کریمی نیز با فیلم «زمانی در ابدیت» به کارگردانی مهدی نوروزیان تنها تهیه کننده حاضر در چهل و سومین دوره جشنواره بود که البته این فیلم به بخش مسابقه هم نرسید.

بازار داغ فیلم های پویانمایی

امسال در اقدامی کم سابقه چهار فیلم پویانمایی در جشنواره حضور داشتند؛ فروش قابل توجه انیمیشن ها در گیشه و استقبال مخاطبان از این گونه سینمایی و از طرفی دیگر افزایش فیلم های متقاضی در جشنواره فیلم فجر باعث شده تا این رویداد مهم هنری نیز به این گونه سینمایی روی خوش نشان دهد. چهار فیلم «افسانه سپهر» به کارگردانی عماد رحمانی و مهرداد محرابی و تهیه کنندگی مهدی جعفری جوزانی، «پسر دلفینی ۲» به کارگردانی و تهیه کنندگی محمد امین همدانی، «زال و رودابه» به کارگردانی و تهیه کنندگی محمدعلی سجادی و «ژولیت و شاه» به کارگردانی اشکان رهگذر و تهیه کنندگی آرمان رهگذر از انیمیشن های حاضر در این رویداد بودند. «زال و رودابه» و «ژولیت و شاه» از انیمیشن های کنجکاوی برانگیز این لیست بودند و با توجه به موفقیت «پسر دلفینی ۱» در گیشه های خارجی و داخل مشخص بود که قسمت دوم آن هم حرف های تازه ای برای گفتن دارد.

مروری بر ژانر اجتماعی در جشنواره ۴۳

فیلم های اجتماعی راه یافته به بخش جشنواره فجر با نظر داوران حدود ۲۱ فیلم بوده است. توجه زیاد به فیلم های اجتماعی در جشنواره فیلم فجر، ناشی از پتانسیل بالای این فیلم ها در بازتاب واقعیت های جامعه، ایجاد گفتگو، تأثیر گذاری بر افکار عمومی، و جذابیت برای مخاطبان و منتقدان بوده است. این فیلم ها می توانند نقش مهمی در توسعه فرهنگی و اجتماعی جامعه ایفا کنند. فیلم های اجتماعی اغلب به عنوان آینه ای عمل می کنند که واقعیت های جامعه، مشکلات، معضلات و چالش های آن را به تصویر می کشند. این فیلم ها با پرداختن به مسائل روزمره مردم، سعی در آگاهی بخشی و ایجاد گفت و گو در مورد این مسائل دارند. فیلمسازان اجتماعی تلاش می کنند دغدغه های مردم، مشکلات اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی، خانوادگی و... را در قالب داستان های سینمایی روایت کنند. این رویکرد باعث می شود که مخاطبان با فیلم ها همزادپنداری کرده و احساس کنند که مسائل آنها دیده و شنیده می شود.

